

Plaatselijke aanduiding bouwhistorie monument

Lange Hezelstraat 86-86a

Aanwijzingsbesluit

n.t.b

ID-code

2800

Redegevende omschrijving van het bouwhistorie monument

KORTE BOUWGESCHIEDENIS

Van de bouwgeschiedenis van Lange Hezelstraat 88 is weinig bekend. Op de kadastrale minuut van 1832 is op deze locatie al bebouwing weergegeven, maar de oorspronkelijke bebouwing van de straat, en waarschijnlijk ook het onderzochte perceel, voert terug tot de middeleeuwen. Het pand maakt deel uit van de noordelijke gevelwand van de Lange Hezelstraat. Deze volgde het tracé van de Romeinse weg die tussen de legerbasis op de Hunnerberg en de grafvelden in het lager gelegen westen lagen. Westelijk van de grafvelden ontwikkelde zich in de eerste eeuw na Christus een nieuwe Romeinse nederzetting die in 104 de naam *Ulpia Noviomagus Batavorum* kreeg.

Rond 270-280 was deze nederzetting weer verlaten. De vermelding van de straatnaam komt voor het eerst voor in 1310: Hese straet, lopend naar het dorp Hees. Sinds de middeleeuwen vormde het één van de centrale Nijmeegse straten, onderdeel van de centrale as met veel grote koopmanshuizen. één van de centrale Nijmeegse straten, onderdeel van de centrale as met veel grote koopmanshuizen. Veel van deze grote koopmanswoningen zijn in latere eeuwen gesplitst, waardoor smallere panden ontstonden. Op de stadsplattegrond van Feltman uit 1669 is aan de noordzijde van de Lange Hezelstraat smalle panden met zadeldaken met de nok haaks op de voorgevel te zien. Vanaf ongeveer 1880 werd de Lange Hezelstraat een winkelstraat.

Op de eerste bouwtekening van het pand uit 1906 is te zien dat de voorgevelmuren van de kelder, eerste en tweede verdieping op dat moment bestonden uit oude muren, net als de gedeelde zijmuren met de buurpanden.

In 1998 werd het platte dak vervangen door een kap met schilddak. Uit de bouwtekeningen blijkt dat de bestaande balklagen gehandhaafd bleven: aangetaste balken werden geconserveerd en als het draagvermogen was aangetast, werden naast de bestaande balken nieuwe aangebracht. Voor zover mogelijk en in overleg zouden de bestaande balklagen in het zicht blijven. Dit doet vermoeden dat in het pand nog oude balkconstructies aanwezig zijn. Uit de tekeningen blijkt tevens dat de kelder in 1998 niet bereikbaar was, omdat er al eerder een betonvloer overheen was gestort. In 1998 werd de achtergevel volledig opnieuw opgebouwd. Uit foto's van destijds blijkt dat er historische bouwmuren aanwezig waren. Voor de bouwmuren zijn voorzetwanden geplaatst.

BESCHRIJVING

Het pand aan de Lange Hezelstraat 86-86a bestaat uit drie bouwlagen met een kap met schilddak. Van de kelder en de scheidingsmuren kan met enige zekerheid worden vastgesteld dat deze nog aanwezig zijn en bouwhistorische waarde hebben.

WAARDERING

De panden met oude casco's in de Lange Hezelstraat houden de middeleeuwse verkaveling zichtbaar en hebben een ontwikkeling gevolgd binnen deze perceelsgrenzen. Lange Hezelstraat 88 heeft

Vervolgvel

1

stedenbouwkundige waarde vanwege de parcellering, als onderdeel van de historische stadsstructuur. De bouwmuren maken hier onderdeel van uit. De Lange Hezelstraat 86-86a heeft een bouwhistorische waarde vanwege de verwachting van de aanwezigheid van een laat-middeleeuwse of 16^e eeuwse kelder; de verwachting van historische bouwmuren en de verwachting van historische balklagen. De bescherming heeft betrekking op de bouwhistorische verwachting van de kelder, bouwmuren en balklagen. De voor- en achtergevel en het interieur vallen buiten de bescherming.

Bronnen:

Digitaal Bouwarchief Nijmegen.

Wijnand Bloemink *et al*, *Verborgene Verleden. Bouwhistorie in Nijmegen* (Utrecht, 2004).

Wilfried Uitterhoeve *et al*, *Nieuwe Historische Atlas van Nijmegen. 2000 jaar stad aan de Waal* (Nijmegen, 2018).

Kadastrale tenaamstelling	6 maart 2023
Kadastrale aanduiding	
Gemeente:	Nijmegen
Sectie:	C
Nummer(s):	7920

Foto's op vervolgblad

Vervolgvel
2

Historische parcellering in 1832. Bron: HISGIS.

Huidige parcellering.

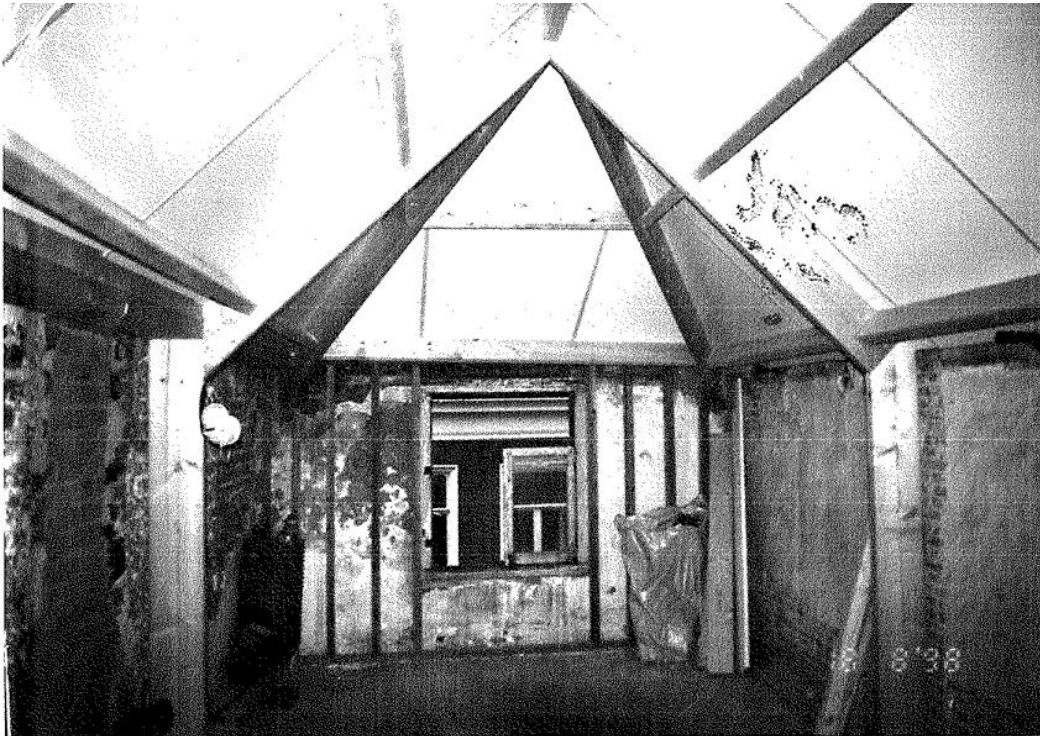
Vervolgvel
3

Voorgevel

Vervolgvel

4

Foto's van de nieuwe kapconstructie zoals deze in 1998 is geplaatst met daarop ook delen van de historische zijmuren. Bron: Digitaal Bouwarchief Nijmegen.

Vervolgvel

5

Foto's van de voor- en achtergevel. Hieruit blijkt dat de achtergevel tijdens de verbouwing in 1998 volledig nieuw is opgetrokken. Bron: Digitaal Bouwarchief Nijmegen.

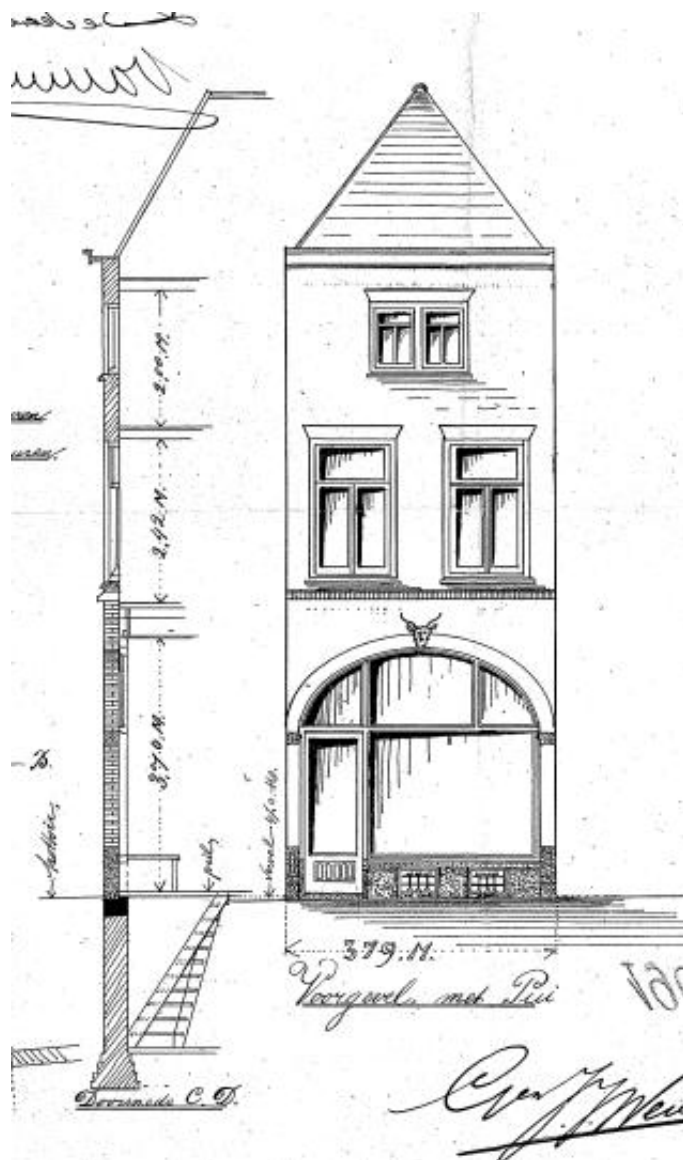
Vervolgvel
6

Straatbeeld

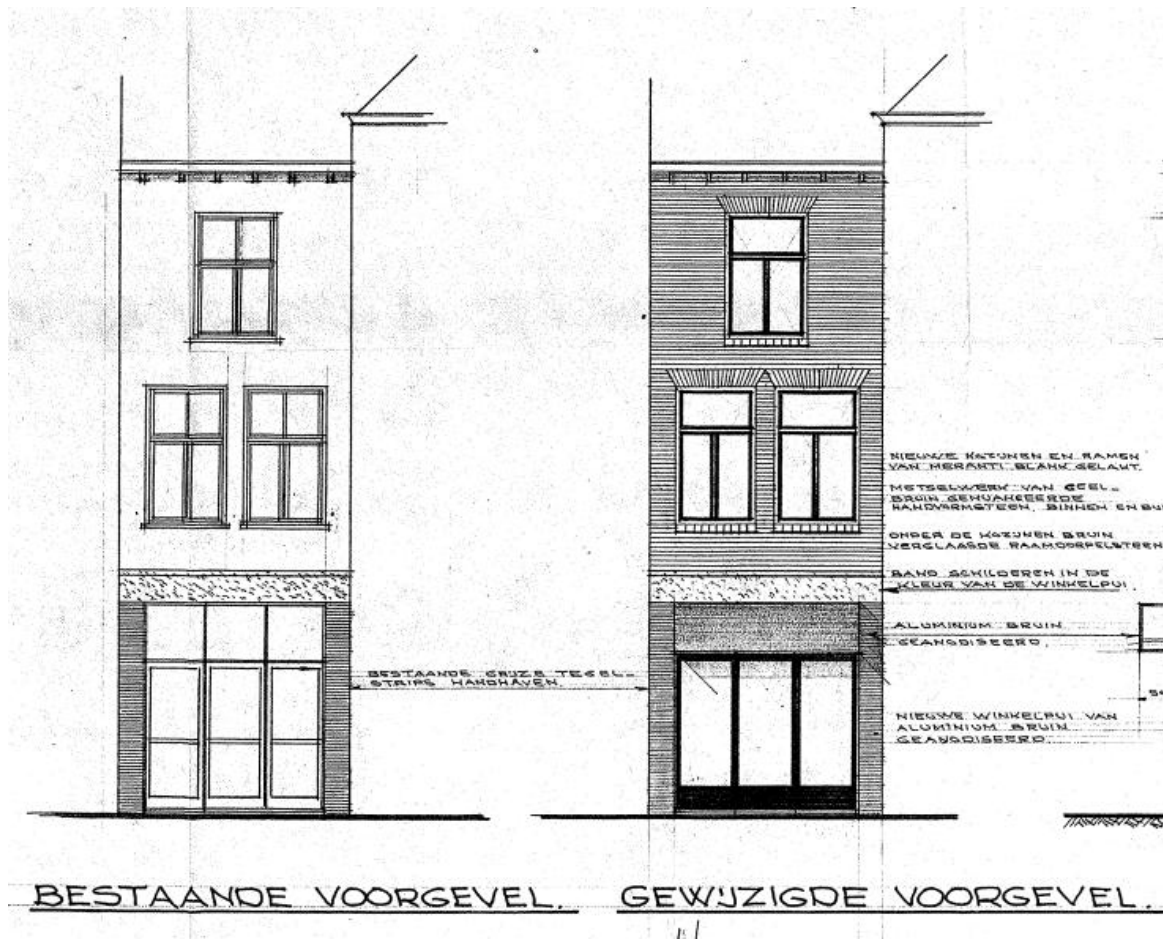
Vervolgvel

7

Bouwtekening met voorgevel uit 1906.

Vervolgvel
8

Bouwtekening uit 1977 met bestaande en gewijzigde voorgevel.